

# 2014 M'VAKHAW CHANG SING LA IM TUNG KHEI NAK NG'SHI NAK GUI LA M'HLAN NAK GUI



K'chang shing hmat mak la k'chang ng' ming täap nak bawi phung  
 K'chang k'khei nak bawi phung  
 Kulathameka ngui shui nak ah bi pui nak  
 Kho kum 2013 k'plai cha







## Hmawnnak

Chang khei nak phung ung chang gui naw ng'shi nak cu ng'shik ci gui, bi nak ang'htei nak vai ah amawng gui hlü ci. Khei nak shüm bi yah ung la chang bum gui awn ng'hmuah nak ung thukhän gui ung phung vai kiak ci. Shin ah ng'shi nak gui cu bum ne ng'shi ne m'hlan sak gui ah kiak ci.

### 1. Chang khei nak cu a i ang?

Chang khei nak ci cu khopäng tumat ung ashäng hta a khin hmi khai ah ang'ghit ah bi ah kiak ci. Mik mi naw mi bi ah pun gnaw mi khaw ung chang i chü om ci, hnumi pami, khokum, om ih ah mawng, bilawh ah mawng cu m'dang ci. Shin ah a mawng cu mi van ah phäh ah aküikyang ah kiak ci. M'va khaw chang khei nak cu 2014 March/April ung ah kiak ci, khei nak mü cu 29th March, 2014 ah kiak ci.

### 2. Chang Khei Vai ah a u ng'ge khai?

M'va khaw ung chang khei nak cu chang sing la püipiah nak Vawnkyi, chang sing khei nak yung naw pawngpüi ne abi ah kiak ci. Chang sing khei nak yung cu uktu vawnkyi aka ung chang khei nak thukhän awn chang khei nak bi nak vai lah akhin hman khai ah, kheing ne ng'htei ciah amawng ang dang vai.

### 3. A i ah kia sei mikmi ung chang khei vai a hlü?

M'cut ah amawng gui cu pawngpüi nak vai kiak khai, uktu ah akyong la akpung avan ung, m'va khaw ung chang a i chü om ci, cicu ng'kheing ne ang dang vai ah uk nak ah ang tang päng ung, ami bilawh ah mawng gui. Ashin naw pawng püi nak vai cu pyen khai, chang gui hlü ciah aphung ah kiak ciah, theithang nak, gaigawng nak, pyu im la hteh hton nak. Cun ah kia sei shin cu aküikyang ah kiak ci, m'va khaw ung 2014 29th March hnüüp ung chang päng naw a bi tu vai ah kiak ci.

### 4. M'va khaw ung chang khei nak te cu a i yah ung ang?

Shin ah m'va khaw ung a yan chang khei nak cu 1983 ah kiak ci. 2014 ung chang khei nak cu khokum 30ah kawn ung bi htük ah kiak ci. Cun ah m'va khaw ah malam ah phäh ah aküikyang ah kiak ci.

## 5. A i güt alüing ung chang khei nak cu bi ci vai ang?

Khopäng akda naw chang khei nak cu kum gha ung hnü ät bik ci gui, cun cu a khopäng päng ah bi ah m'khüt nak ah kiak ci. Cun ah kia sei m'va khaw khopäng ah bi k'pha nak vai ah chang khei nak cu kum gha päng ung hnü ät bi vai ah kiak ci.

## 6. 2014 Chang khei nak ung a i ah kia sei kei naw ka bi tu vai ang?

Chang khei nak ung abäm abäm cu ng'bü nak pawng püi nak ung mang ah kiak ci. Nang naw kä na bi tu ah a kiak ung abäm abäm m'cut nak cu m'va khaw ung kä hman yawp khai. M'va khaw uktu, hlüngtui nak bik ci gui, ng'tä nak bi ci gui la ami naw bik ci gui naw ng'kheing ciah amawng gui, ami bi vai, cun awn pawngpüi nak gui la thukhän gui pian ah kiak ci.

## 7. Chang khei nak ung kei naw ka bi tuk khai ang?

Chang khei nak ung kei naw m'cut ah a bäm gui cu chang päng ung ka ah kiak ci. Ng'tä ah mäih ah kä kiak ci. Ng'shi ung ami m'hlan ba ah abäm gui cu m'cut ah kiak ci. Chang khei nak cu chang van ah amawng abäm abäm ung tumat bäng ah kiak ci. Acun ung püipiah nak, theithang nak, kä bilo hning ciah chang gui, bi vai gah ci la bi vai kä gah ci, anglei nik ci, sih nat nak, la bilawh nak gui, cun gui avan cu pawng htein nak vai ah kiak ci. Keimi naw m'va khaw ung chang avan k'tha peit nak hlü cu chang khei ci gui kami chang gui cu nami bi püi gui vai, akda pi cu saya gui ah kiak khai, ngami am ng'kheing ciah abäm abäm gui kümbe ci gui cu peit gui vai.

**NB:** Chang khei nak thukhän (Parliament ah pian) naw nang naw na peit ah amawng cu m'khüh khai. Cun ah thukhän naw akthäh cu chang khei ah mü ung khaw kyong ah om ciah chang avan naw chang khei ci gui naw ami ng'shi ah ng'shi nak avan cu ami m'hlan vai. Nang pyen ah manwg abä nak vai ah thukhan naw khüing ci. Chang khei nak ung m'cut ah abäm gui cu chang tumat ci naw kä abi hning ah amawng gui bü nak ung mang kiak ci.



## 8. Kei ah kam kawt ung düi lawk ciah chang cu chang khei nak ah yung ah kaa ah kiak ci ah a i hawkcha ah ka hmat khai aw?

Chang khei ciah chang gui ung akia ung guk ah shin gui om khai:

- Saksi nak Kard
- Chang khei nak ca ng'guk ciah chang khei nak Suisak.
- Ngami ung chang khei nak ng'shi nak gui om khai.
- A3-teih lawk ciah ami bi nak ah area pung
- Ngami cu nami chang bum ung ka tumat naw khah püi khai. Chang khei ciah chang akda pi cu nami pi gaw ah saya, kä cun ung nami pigaw ung ka ang'vai tumat ah kiak khai. Chang k'khei nak kä bi pha ung nami pigaw ung angvai naw cun gui ah mawng cu ning m'thein gui khai.

## 9. Chang khei nak ung a u gui cu khei gui vai ang?

2014 March 20th mü ung m'va khaw kyong ah om ciah chang phung cu khei vai; m'va kho chang, pakhui hta gui, aghi ng'vai, chu cei mah ci: - chang khei nak ung pyu im kyong khui mah ne om ci gui, seiyung kai ci gui, Hotel ung om ci gui, hmei hta m'htein nak ung om ci gui, gakap im ung om ci gui cu khei gui vai nei. Acun ah mäih ah a pyum kä om ciah chang gui phi khei gui vai nei.

## 10. Kei nak khei ci gui ciah ng'htein khai ah a i cha ah na bik khai aw?

Chang khei ciah chang gui naw kümbe ciah pung cu pa khai gui, cun cu chang khei nak vai ah pung ami pian yah ung m'va kho kyong ung ka gawnu gawhta avan küm khai ah ami pian ah kiak ci. Cun ah pun gung m'va khaw ung ka ak cawi akem avan küm ci. Chang khei nak kä bi pha ung hnüüp thum ng'dawt ne, chang khei nak vai ah pigaw ung im gui cu khei ne gu ne, chang khei nak ung mang vai ah bi ne, cun ah area ung om ciah im kyong khui avan khei vai. Nang ah kyong khui cu April hnüüp lo gui kä ami khei law ah akiak ung Nang naw pigaw ung ang'vai na m'thein vai, kä cun ung chang khei nak ah yung ah phone na pyen vai, cun ah gawnu ang'vai ah phone numbat cu chang van naw a hmat vai shäu khai gui. Chang khei ci cu nang ah om nak a law vai ah ngami naw tängpang khai gui. Chang khei nak ah stiker ca cu khei pyiah m'dang khai.

### 11. Chang khei yah ung kei naw ka peit ah amawng gui cu, uktu gui naw akhon loh nak vai la m'kyihkyawk nak vai ah kä mang ci gui ci cu a i cha ah ka hmat khai?

Chang khui nak thukhän (Parliament na a pian) naw chang tumat ciah ami pyen ah phäh ah ngaih gep nak pek ci. Chang khei ciah bawi päng naw ami m'cut ah abäm abäm gui ng'geing khai ah tha vai ah thukhän ci gui. Chang khei nak ah yung ung taya vän ah thukhän ci gui, ngaih gep vai ah lethmat thaw ci gui. Bii bi nak ung tumat ciah amawng cu kä m'yih vai, chang khei nak ah yung bäng ah kä kiak ci, a u ah ma ah phi kä shungshet vai. Bii bi ci naw a pyi güt ung cun ah thukhän cu gawk khai. Chang khei nak ah thukhän ah pyen cu uktu chang ah kä kiak ci, a cawhah lam ung ka ah kä kiak ci naw naw phi chang tumat ah thu pyen cu kä shung hning ci. Cun cu chang khei yah ung ah kiak ci. Chang khei nak ung ami m'cut ah abäm bäm gui ciah pyen cu a u bawi naw phi chang khei yah ung kä teng hning ci. Abäm bäm gui cu thum'than nak bi law vai ung pung hnik ne pian ne pyen ci gui ah amawng cu kä guk tu vai. Thukhän ung ng'shica ci gui kä cun ung bik ci gui cu thukhän ami m'shet ah akiak ung tan gui vai kä cun ung thawng chum gui vai, ciah om ci.

### 12. Kei ah ming akbe cu a i ah kia sei nang naw na ng'yak hlü"

Amawng cu chang khei nak ah yung naw kyong khui ung chang gui ami van ah ming cu k'thäh ci, im m'kawt ung sticker dak cu khei nak ah thung ah kiak ci. Cun cu chang khei nak ung chang avan khei pyi ci la hman khai ng'shica ne guk pyi ciah ng'htei nak ah kiak ci. Nang ah im kyong ah phäh ng'shi nak aküm law ah akiak ung tumat ciah mawng (ming ciah mäih) cu ng'shi nak ung pa pyi ci kia sei guk vai ah phi kiak ci. Khei nak ang küm law ah akiak ung abäm gui bäng computer ung guk vai ah kiak ci. Ming gui cu Computer ung kä guk vai Ak hnu ah bilawh khin ung kyong khui gui avan ah abäm gui cu, cayin ah kiak khai m'hlah vai, cun ung chang gui ah ming kä pa khai. Pung hnik nak ung kyong chang a pühkkeh ah kä kiak khai, chang tumat ciah phi kä kiak khai.

### 13. NG'Shik ci gui naw a i ng'thu awn mang khai gui?

Ng'shi nak gui cu aktung pi ah m'va thu awn ah kiak khai, akho hei chang gui ah phäh ah English ng'thu api mang vai. Ng'shik ciah chang gui nami thu ah ng'thu thei khai gui. M'shüm thein nak gui cu nami mät ah ng'thu awn pian ah kiak ci, cun ah kia sei ng'shi nak ung mang ah ng'thu am shah pyen nak ung ng'hteicha khai.

### 14. Ng'Shi nak gui abe nak vai ah a i güt lüng khai aw?

Ng'shi nak gui akümbe nak vai cu 25 minute hlawk lüng khai. Cun ung phi March 29 mü ung nami im kyong ung om ciah chang ah ciah kiak khai.



### 15. Kei ka mät naw ng'shi nak gui ka be sak hning khai ang?

Ka, ng'shica ciah chang gui cu ng'shi nak ung ani be sak thei nak vai ah ami m'thei gui pyi ah kiak ci. Ng'shica ci gui cu ami m'thei gui pyi ah kia sei ngami naw m'shüm khai gui.

### 16. Ka kyong khui ah mawng ng'shi nak gui cu kei ka mät naw chang khei ciah bawi am kam hlan ba hning khai aw?

Kaa nei, ng'shi nak gui cu ng'shik ci gui naw ami ap vai nei. Ngami naw ng'shi nak gui cu a van khei neta ami peit gui vai nei.

### 17. Kei naw ka im kyong ah chang ka luh sak khai ang?

Ng'shi nak abe nak vai ah a khin ang shäi ah ciah kiak khai, mi shi vai cu chang gui avan naw chang khei ci cu ami im ah luh sak khai gui ang. Ngami naw ng'shi nak ung akni ah tängpang u ne, kä ami hteh bap ha ung amawng hteicha khai ah ami bi vai kiak ci. Shin bi nak ung kä ni veih ci a kiak ung shin ah ng'shi nak gui na m'hlan yah ung im ah k'pung ah na ngaw hning ci. A i yah ung phi ng'shik ciah chang gui cu ngaw u ne guk khai gui.

### 18. Ng'shi nak gui cu kei naw online ung kam khüüp hning khawi aw?

Kaa nei, ng'shi nak gui cu aphäh phäh ah area phä phäh ung hteit khai. Pumsa ah mawng ng'shi nak gui cu kyong khui ung hteit khai gui.

### 19. Kei naw ng'shi nak gui cu website ungka la ne ka mät naw ka be sak hning khai ang?

Ng'shi nak gui cu ku ne m'dou ne gah vai ah bi ah kiak ci. Cun gui cu ca ung ku ne kä gah vai, Ca ung ku ne gah ah ng'shi nak gui cu m'dou ne kä gah vai. Ng'shi nak gui cu m'dou nak awn ami area phäh phäh ung gawk khai gui. Cun ah kia sei shin ah bi nak ung amawng gui cu ng'kheing ciah kiak ci.

20. Chang khei nak mü ung kei cu aghipa gui amitha nak ah im ung, kä cun ung Hotel ung kä cun ung asawng ung ka om ah akiak ung?

M'va khaw chang khei nak ung kä täng ciah ng'shi nak hnih cu mang vai. Ak tung ah ng'shi nak cu kyongkhui ah kia ne tumat cu akyongkhui ung ah kä kia ne seiyung, thawng, gakapim, hotel la phungkyi kiawng ung ana om ci gui ng'shi nak ah kiak ci.

21. A vaisü ah kei cu geinvai ci gui ah om nak (IDP Camp) phung ung chang khei nak ung na khei tuk khai gui ang?

M'va khaw chang khei nak ah mü ung m'va khaw gii kyong ung om ciah m'va khaw chang päng cu khei vai, geinvai ci gui ah om nak ung om ci phi khei vai. Geinvai ci gui ah om nak phung ung om ci gui hmat nak yawp vai ah ng'dawt ne pawng htein vai kiak ci.

22. March 29 mü kei cu m'va khaw ah akpung ah ka om ung nak khei tuk khai gui ang?

Ä, chang khei nak ung kyongkhui chang ah akiak ah khoi ung khei mü khaw akpung ah a om ung phi khei tu vai. Cun cu uktu gui ah hmat ah phi kia, kä hmat tah phi kia khaw akpung ah hteit ci gui ah kiak ci. A u naw phi a cun ah chang gui ah phäh ah kä ning äuh sak gui khai. A cun naw mi khaw ah ng'kheing nak vai la kumbe nak vai cu ma tawn khai.

23. March 29 mü kei ah im ah ip law tuk ci a om ah akiak ung cun cu kei ah kyong chang ah khei tu vai ang?

March 29 mü chang ah im ung ip tuk ci cu, a ih nak tu ah kyong chang ah khei tu vai. Chang khei nak ung chang päng cu a om nak ung khei vai, kyong khui cayin ung khei vai kä kiak ci.

24. March 29 mü ung chang im ah ip tuk ci, a cun ah kyong ung ka ah kä kiak ci, ani cu a om nak man ah im ung kä khei tu, cun ah chang ng'hteicha khai ah a i hawkcha bi vai ang?

Chang khei nak ah mü ung cun ah mäih a om ah akiak ung im ung ana om ci gui cu ng'htei khai ah ng'shi gui khai gui ah chang shik ciah chang gui cu akni ah amthei gui pyi ah kiak ci. Khei vai, cun ah mü ung ami im ung kä om ci gui cu kä khei tu gui vai. Ngami cu chang khei mü ami ih nak tu ah khei gui vai.



25. Kei cu m'va khaw ung khohei chang ah ka kiak khai, chang khei nak ung na khei tuk khai gui ang?

Ä, M'va khaw khogii kyong ung om ciah chang avan cu, khei vai, ng'leimah chang, khohei chang, im ung om ci, a hei yung ah om ci, geinvai phung ung om ci, avan cu khei vai.

26. 2014 chang khei nak cu a i yah ung chang van ah ma ah m'dang khai gui ang?

Cauk ah piang ne m'dang htük cu 2014 July cha ung pyi ung ah kiak khai, avan m'dang nak cu March 2015 ah kiak khai.

27. A i ah kia sei ca uk ah pian ne m'dang nak vai a shou aih ang?

Mik mi cu kyongkhui 12 than ung abäm gui m'cut vai ah mi hteit ci. Abäm gui avan gah vai ah bi nak cu akhin aksho ah kiak ci. Ng'kheing khai ah vüikhei ne bi ne m'hnüt dawn nak cu amawng a gäi ah hmat nak vai, m'khüt nak vai ah kiak ci.

28. Ami mät ah ngaih ah püipiah ci gui mä khei gui vai ang?

Ä, mikmi ah bi cu chang khei nak ah mü (March 29) ung m'va khawgii kyong ung om ciah chang phung khei vai ah kiak ci. Taya vän ci la kä cun ah mawng pyen vai ah kä kiak ci. Chang khei nak cu Taya vän la taya kä vän sei püipiah nak awn kä sang ci.

29. Chang khei ciah chang awn kä ka ni ng'müi ci, chang a hei bik khai kei ung om ci.

Chang shik ciah küm khai ah abi vai kä na ng'yak hlü ah akiak ung, cun ah chang cu chang khei ci gui ung angvaipi ah ang shi thäh vai ah na pyen nak vai. Ani naw ng'shi vai avan ning bi püi khai.

30. Kei ung ka vuhchah sak ah chang om ci, ani mä kei ah kyongchang ung khei tu vai ang?

Ani cu nangmi awn atäng ah om ne, atäng ah ei tu ne ang? Na kyong chang tumat ah mäih ah om ne ang? Cun ah a om ung na kyong chang ung khei tu vai kiak ci. Cun ah a om ung na kyong chang ung khei tu vai kiak ci. Cun ung phi ani cu om tu hnga ne, shong ei tu hnga ne a kiak läi ung kyong khui tumat ah khei tu hnga vai kiak khai.

31. Ak hnu akpaa (Hnumi pami kä kiak ci) ah mawng a i cha ah ng'shi vai ang?

Ak hnu la akpaa ci cu akhlik la akhla ah ng'lak mah nak ah kiak ci, hnumi la pami ci cu nu la pa ah om ih lakmah nak ah kiak ci.

### 32. A i ah kia sei pahta gui ah mawng ng'shi vai ang?

Shin ah amawng cu pahta ken gui ah aching sing khei nak vai ah kiak ci. M'va khaw ung om ciah pahta gui ah mawng hmat vai phi hlü ci. Ami ng'pai nak ah mawng la ngami ung hlü ci gui cu hmat vai hlü ci. M'va khaw chang khei nak yung naw chang i chü lawk ciah hmat vai bäng ah angshi ah kiak ci. Pahta gui ng'shi nak vai ah pyen cu, chang päng naw amät am dang nak vai ah kiak ci. Pahta 135 lawk ci, cun k'bäi pyi ah kiak ci. Cun cu ami mät naw ami mät ami m'dang nak thei vai ah ahei gui awn kä m'dawng ne thu m'than peit gui hnga vai ah ng'ya hlük ci gui.

### 33. Kei ah ka im ah a i ah kiak ci, ci cu a i ah kia sei na na ng'shi ang?

Shin ah amawng cu kyong khui ah ahlüng ang neim, la bühmang du khaih ah mawng ah kiak ci. Kyong khui om ih nüt nak ah kiak ci.

### 34. Kä bilawh nak hning ciah amawng a i ah kia sei na ng'shi ang?

Kä bilawh hning ciah amawng cu hmat vai aküikyung ah kiak ci, chang gui ung om ciah kä bi nak hning ciah a hlüng ang neim, akiak nak, cun ah kia sei gaigawng nak vai a hlü nak la cawh kyan nak vai gui cu dühson thei vai kiak ci.

### 35. Thawng ni, seiyung ni, cän ah mäih ung om ci gui cu a i hawkcha ah khei gui vai aw?

Thawng ni, seiyung ni, Hotel ni ung om ci gui khei law ung a cun ung bik ciah chang gui mang gui vai. A cun ung bik ciah chang cu ng'ge püi ne, acun ung hlü ci gui awn ng'shi ci gui cu ami bawm gui vai ah k'thäh gui vai. Am shah gui, Hotel ah mäih gui ung chang khei nak ung, acun ah mü ung acun ung om ne, chang avan khei ciah bi bik ci cu mang vai. Shin ah amawng gui cu gu ne a cun ung ng'shi nak gui ung mang vai.

### 36. A i gui cu ng'shi vai?

Chang khei nak ung ng'shi ah ng'shi nak gui cu ng'shawng kau khai ah (ak hnu akpa), khokum, chu cei mah, yum nak la pahta) gui ah kiak ci. Püipiah nak (a hawi ah na om ci, na ng'plon lawk ci ang?) gaigawng nak ah mawng, bi aktung gui, theithang nak, bi lawh, ani abä nak, bi nak la sih kiuk nak gui ah kiak ci.

### 37. Chang khei nak ah mü ung kei cu, lam ka hteit khai, kä cun ung hmun tumat ung ka om ah akiak ung, a hawn ung ang ami na khei tu kaw?

Avaisü ah nang cu March 30 ung na im om nak ah na law ba ne, a hei ah kä na om tu ba ah akiak ung (Hotel, chang tumat ah om nak) Nang cu na om nak ung ning khei vai kiak ci. Avaisü ah chang tumat cu March 29 ung Mandalay ung ka

naw yangon ah a hteh ah akiak ung ani naw March 29 hnüüp yah ung Mandalay ung ka düi law ne, yäih ne Yangon ah lam ah phi kä ip ne March 30 ung Yangon ah a gawk ah akiak ung, ani cu chang khei hnüüp ung ami om nak ung om ci gui khei ah mäih ah khei tu vai.

38. Kei naw chang khei nak cu March 30 ung tün khai ah ka ng'yak ci. Chang tumat om law tu ne chang khei nak ah mawng na m'thein ci. Cun ah chang cu thukhän läk ciah kia ne ang? Khei nak kä tün pha ung, chang khei ciah bawi naw "Tän ne guk" cu a i ang?

ciah mawng cu pian tham ci. Shin cu m'htei ne cawh kyan pung gui pung gei cu m'dek ah khan ah om nak hmun gui ah kiak ci. Shin ah guk then nak naw ang'htei sak cu ng'khei ci gui ami om nak ah hteit ci gui. Cun ah ca guk naw m'kawt päng ung hteit ne chang gui khei nak ung a u kä k'pawih nak vai ah bawm ci. Chang khei nak bi yah ung nang ah kyong khai le lawk ci gui cu nang naw 2014 m'va khaw chang khei nak ah phäh ah amanwg na peit vai hlü ci.

39. 2014 March 29 ung kei cu im ah ka om ci.

Cun ung phi a shäng a hawi ba hteit ne, April 10 khei nak ami bi kawn ah ka law ba ci. Cun ung pigaw ng'vaihta, kä cun ung gawnu ung chang khei nak yung ah ashin ung peit ah likca awn nami ng'hmat vai. Nang a hawi kä na hteh pha ung yung ah ka naw tha na ne, chang khei ci tüi law ne nami kyong khui cu khei khai gui.

40. Chang khei nak la 2015 ung chang ghü nak ah ang khih kaih nak cu a i ang?

Chang khei nak la chang ghü nak cu akcang ah kä khih kaih ci. Chang khei nak naw m'va khaw ung chang avan cu hnu paa khokum awn m'cha ne pek ci. Cun ung phi amawng gui cu thukhän khokum awn m'cha ne pek ci. Cun ung phi amawng gui cu thukhän awn k'pan ah kiak ci. Cun ah chang a u ci cu a u naw kä hmat ci. Cun ah kia sei cun cu me peit nak ung mang ne kä gah vai.

Chang ghü ciah commission, shuiyap ci gui, NGO gui, tän hlüing kiawng gui, naw chang khei nak ung amawng gui, avan hmat nak vai ah akhokum 18 la cun ah däm ci gui, me pek khai a i chü lawk ci, ci cu hmat nak khai gui. A shin naw me peit nak ung m'htei htang nak vai la nüt dawng nak vai, chang avan naw me a peit nak hning vai ah mang vai kiak ci.

41. Chang khei nak la kyongkhui ung khei nak ah ng'khih kaih nak cu a i ang?

Chang khei nak la kyong khui khei nak cu akcang ah kä khih kaih ci. Chang khei nak cu UK naw khaw bawm nak vai ah ci püh a kheh ah bi nak chang a i chü lawk ci ci la chang gui ung hlü ci hmat nak ah kiak ci. Khomdek khan ung khopäng avan

naw chang khei nak bik ci\*. Ning shik khai ah chang gui nami im ah ami law ung nami kyong khui cayin kä teng khai gui. Ngami naw ami hmat hlü cu 2014 March 29 mü ung cun ah im ung a u om ci, ciah kiak ci. A cun ah bi nak naw m'hnüt nak ah hnüüp ung khaw ah kyong ah chang avan khei nak hning vai ah kiak ci. Chang khei nak ci cu khopäng kyong ung chang a i chü lawk ci ci cu akulipah bi ah kiak ci.

42. Asiip täng la akiang täng kachin khopäng la shan khopäng ami ng'tuk nak ah kho ung chang khei ci gui naw a i hawk cha ah bik khai gui aw? Cun ah mäih gui cu pahta akyaw gui ah om nak uktu gui naw kä ami k'pan nak ah kiak ci.

Khei nak bi law nak ah akhin 2014 April ung acawyah bawi gui naw akni pi ah bik ci gui. Kä ng'tuk ba vai ah ami yum nak cu bi pyi ci gui. Shin ah hnüüp ung püipiah nak la chang khei nak vonkyi ang shäi ah m'khan nak cu bik ci. Chang khei nak ah mawng cu sehngat kawt ciah gakap ang'vai gui am m'thein gui ci. Ang vai gui akda naw ami chang bum gui naw chang gui ah hlüngtai nak vai ah shin cu a i hlawk ah küikyong ci, ci cu hmat ci gui.

M'va khaw ung khopäng gui avan cu chang avan khei nak ah kyong ah kia ne, khong län ung om ci gui ah kiak ci- chang khei nak ung pawngpüi nak la tängpang nak ung pahta gui avan la chang bum avan cu chang khei nak täng pang ciah kommitti ung bik ci gui.

- Chang pahta gui cu ami mät ah area ung chang khei ciah ami kiak tu vai ah khü gui vai.
- Chang khei nak ung chang van khei nak vai la avan ung bi nak thei vai ah bi thei vai pian ne, khokyong ung thu cu mang vai, cun cu bi abä nak vai, chang gui ah bi tu nak la chang khei nak cu mät ka kiak ci, ciah bilawh nak thei vai ah kiak ci. Chang gui naw ami na khei tu vai cu keimi ah chaw ah kiak ci, ciah ami hmat vai, ngami ah bi vai cu chang khei ci gui am ng'kheing ne ng'htei ciah amawng cu peit gui vai ah kiak ci.
- Pakhui kyawp ciah chang khei ci kommitti, acun ung chang bum ahei hei ungka member ah kiak khai gui.



## 2014 Chang kheh nak ung chang avan ami ning shi vai ah ng'shi nak 41 cu:-

1. Ming
2. Kyongkhui ung angvaipi awn ng'mätyah nak
3. Hnu k'paa
4. Khokum
5. Chu cei htanau
6. Yumnak
7. Pahta
8. A i kä bi hning ah mawng (hmuh nak, yak nak, pumas, m'lung hnga)
9. Kawh ah ng'hmat nak card
10. ng'tüi nak gawnu
11. om nak lä ah gawnu
12. om nak lä ah gawnu ung a i güt shou phak ci.
13. Gawnu tumat ungka naw tumat ung ng'plon ah a kiak, ng'plon nak ah amawng
14. Ng'plon ah akiak ung acun ah gawnu
15. Ca ng'thei ah mawng, a i ng'thu ah akiak ung phi
16. A tuhbäi kiawng kai ci.
17. A hlüingpi ang thei thang
18. Cha 12 ung a sumlei a gah tang
19. Bilawh - a i i na bi
20. Zet im - Bi nak ung a i thuk luk

## Ceimah ciah hnumi bäng ng'shi nak

21. Ahta nak ah a hmaw avan
22. Ghing ne om ciah a hmaw gui
23. Si pyi ci ah ahmaw gui

24. Ak hnu ah ahta nak ah ahmaw ah mawng

Pyu im la im khawh ah mawng ng'shi nak

25. kyong khui mah a cawh ah im ah gupmüi

26. pyu im ka nak ah mawng

27. Mei m'däi nak ung aktung ah mang

28. Awk ah tui la kä awk ah tui a i cha gah law

29. Ei shon nak

30. Eek im

31. Im cawh nak ung mang gui (khuih nak, k'pang, phah).

32. Kyongkhui chang gui ung om ciah khawh gui (Radio, TV, phone, Computer, im ung internet, Kar, Pick-up/van, Motor cycle, Bicycle, motor boat la hle/seipat).

A Hteit pyi ciah a yan kyong khui chang gui

33. Ming

34. Khokum

35. Ak hnung akpaa

36. Ang düih law nak ah khokum

37. A im a om nak ah khopäng

Cha gha lei goi ah kyong ung si pyi ciah kyong khui chang gui

38. Ming

39. Akhnuu akpaa

40. Asih nak ah khokum

41. Akhokum 15-49 ung sik ciah hnumi gui. A käumah yah ung sik ci ang, m'hteit tu ang, m'hteit tu kawn ah a cha chuk nak ung ang.





Ng' hmat nak vai, ....

[www.dop.gov.mm](http://www.dop.gov.mm)

<http://myanmar.unfpa.org/census>

